

ONZE VIJF ZINTUIGEN

Lessen over onze zintuigen (Marjon de Jong)

Deze lessen komen voort uit mijn opvatting dat ons aardse lichaam een les is om God te leren kennen. De hele schepping, trouwens, maar uiteraard begin je met jezelf te bekijken. God wilde niets liever dan dat Adam en Eva en hun nakomelingen hem al onderzoekend zouden leren kennen. We hebben lichamelijke ogen, maar ook geestelijke, we hebben lichamelijke oren, maar ook oren om Gods stem te verstaan. Trouwens, als wij de bruid zijn, of: het lichaam van Christus, dan heeft dat lichaam ook zintuigen. Dat zijn de vijf bedieningen in de gemeente. Evangelist, herder, leraar, apostel en profeet.

1. Dankuwel voor mijn neus!

Tekst: WIJ ZIJN VOOR GOD EEN GEUR VAN CHRISTUS (2 Cor. 2:15.)

Uitleg: Geestelijk is de neus onderscheidingsvermogen. Je laat de "adem, die we immers van God ingeblazen kregen, ergens langs gaan". (Gen 2:7) Je hebt ergens een neus voor. Iets kan je neus uitkomen. Je kunt iemand niet luchten of zien. Ergens zit een vies luchtje aan. In een kwade reuk staan. Je snuift de sfeer op. Je neus in de hoogte. Ergens in neuzen... Het heeft ook met lankmoedigheid te maken, want het woord dat daarvoor wordt gebruikt, (er'chappayim) betekent dat het lang duurt voordat God door zijn neus snuift (van boosheid). (vgl. Ez. 38:18) Briesen van woede. Als je iemand blij wilt maken geef je hem/haar een lekker luchtje of een bos geurige rozen. Als je van iemand houdt vind je die persoon lekker ruiken. Daarom stak men ook vroeger wierook voor God aan. Als iemand in de put zit kan hij/zij ook een aromatherapie doen. Of genieten van allerlei geurige bloemen. Dat is prima, daar is de natuur voor. Maar het kan niet in de plaats komen van de schepper. Vroeger rook men aan een druivenrank, om als het ware de God van de druiven te aanbidden. Ez. 8:17 NBG. Als je daar je kracht uit put, dan is het fout, net zoals junks coke snuiven. God wil dat we van geuren genieten. En door ergens aan te ruiken weet je te onderscheiden tussen goed en kwaad. Het zegt: PAS OP, GEVAAR! Of: KOM DICHTERBIJ, DIT IS HEERLIJK!

Gezegde van een kind: "Liefde is als een meisje parfum op doet en een jongen aftershave en dat ze dan uitgaan en elkaar kunnen ruiken." Karl - leeftijd 5

Activiteiten:

Wat ruik ik daar?

Verschillende dingen om aan te ruiken.

Ruik je groep. Deel de groep in tweeën. De ene helft krijgt een bepaald luchtje op en de andere groep een ander. Als de muziek gaat spelen lopen ze allemaal door elkaar. Als de muziek stopt gaan ze zoeken bij wie ze horen en in twee groepen staan.

Geurspeurtocht.

Spel: geef een lucifersdoosje door met je neus. Twee groepen.

Hoe ruikt: een baby, hoe ruikt het in de dierentuin, zweet, een machine, een leren tas, frietjes, vers brood, hondenpoep, vis, schone kleren? Omschrijf het eens. Of laat ze na de omschrijving raden wat er werd bedoeld.

Verhaal: De zalving van Jezus door Maria. Johannes 12:3.

Of: Jacob, die zijn vader bedriegt. Isaac zegt dat Esau zo lekker ruikt naar het veld. Gen 27:27

Danken voor de reukzin die we kregen.

2. Dankuwel voor de tastzin

Tekst: Marcus 10:13 ZE BRACHTEN KINDEREN TOT HEM OPDAT HIJ ZE ZOU AANRAKEN

Lezen: Gen 27: 21 Toen zei Isaak tegen Jakob: 'Kom eens wat dichterbij, mijn zoon, zodat ik kan voelen of je inderdaad mijn zoon Esau bent of niet.'

Joh. 20:25 Toen de andere leerlingen hem vertelden: 'Wij hebben de Heer gezien!' zei hij: 'Alleen als ik de wonden van de spijkers in zijn handen zie en met mijn vingers kan voelen, en als ik mijn hand in zijn zij kan leggen, zal ik het geloven.'

Uitleg: Druk, pijn en temperatuur, de huid. Het is het eerste zintuig dat ontwikkeld wordt in een ongeboren kind. Door de tastzin wordt het denken geactiveerd. Jezelf, je omgeving en de anderen leer je kennen. Als aanraken niet lekker was, zou er geen menselijk ras zijn. Het geeft je de zekerheid dat je er zijn mag. Het geeft grenzen aan je wezen. En grenzen geven vertrouwen. Voelen is kennen, weten, ervaren. Ik heb God gevoeld, ervaren, een aanraking gekregen. Aanraken is levenwekkend zegenen. Iemand op de huid zitten. Je zult mijn macht voelen. Heeft met tucht te maken. Geen tekens in je huid prikken. Pijn voelen. Strelen, kiespijn, hoofdpijn, buikpijn, heet/koud, glibberig/stroef. Begrijpen wat een ander voelt. Brailleschrift. Een vrouw raakte de kwast van zijn kleed aan. De hele schare trachtte hem aan te raken. Hij raakte de baar aan. Raakte het oor aan en genas het. Allen die hem aanraakten werden genezen.

Activiteit:

Vingerverven, voetverven, dingen voelen met je voeten. **Voelen** met een blinddoek wiens hand het is. **Verschillende structuren** voelen: schuurpapier, perzik, enz.

Vraag: Hoe geef je een hand? Waarom aai je je poes?

Spel: Voeldoos

Verhaal: Matt. 9: 18 – 32 Verschillende genezingen. In dit stukje staat 4 x iets over aanraken.

Danken voor je gevoel.

3. Dankuwel voor mijn ogen

Tekst: 2 Kron. 16:9 Want de ogen van de Heer gaan over de hele aarde om krachtig bij te staan hen wier hart volkomen naar hem uitgaan.

Uitleg:

Soms opent de Heer iemands ogen en dan ziet die persoon wat hij/zij eerst niet zag:

Gen 21:19 Hagar.

Num22:31 Bileam.

De Filistijnen staken Simson de ogen uit. Hij zag als het ware niet meer de dingen van God.

2 Kon. 6:17 knecht van Elisa.

Saul: Hand 9:18

Ik had met mijn ogen een verbond gesloten: Job 31:1

In het oog lopen, een oogje op iemand hebben, iemand naar de ogen zien, God zal alle tranen van onze ogen afwissen Op. 21:4. Jezus genas blinden. Kijken heeft met visie te maken. Profetie is visie. Het is een raam in een dichte muur.

Activiteiten:

Allerlei **brillen** passen, of tekenen of van karton maken.

Ogen **tekenen** door naar elkaars ogen te kijken. Iets met een vergrootglas bekijken of door een verrekijker.

Werkje: Regenboog mobiles. **Materiaal:** Papieren bordjes doormidden knippen 1 per kind. Serpentine, bloemenlint, plakband, draad, kleurtjes. Vraag aan de kinderen of ze wel eens een regenboog hebben gezien. Een regenboog ontstaat als het licht wordt gebroken door regendruppels. Laat de kinderen randen knippen van de halve bordjes, kleur in een kleur van de regenboog: rood, oranje, geel, groen, blauw, indigo en violet. Bevestig serpentine aan beide hoeken van een kleur. (Kan ook bloemenlintjes zijn) Rijg dan een draad door gaatjes die je bovenmidden de regenboogjes maakt, zodat je een mobile krijgt.

Spel: Knipoogje. Dubbele kring. Ergens is een kind alleen, die knipoogt naar een kind dat voorop staat. Dat kind mag weglopen, maar als de achterste het vastpakt blijft het staan.

Verhaal: Genezing van Bartimeus. Marcus 10:46.

Dank God voor de mooie kleuren en voor onze ogen.

4. Dankuwel voor mijn oren

Tekst: Psalm 85: 9 Ik wil horen wat God ons zegt!

Uitleg:

Oren zijn voor tucht. Het eerste zintuig dat tot volledige ontwikkeling komt. Het begint zich al te vormen enige dagen na de bevruchting en is na 4,5 maand volledig volgroeid en functioneel in de foetus. Een oude joodse overlevering zegt, dat als een kindje ontstaat er een engel in de baarmoeder komt die het kindje de Tien Geboden leert. Als het wordt geboren verlaat de engel het weer en knijpt nog even boven de lip. Daaraan kun je dus zien dat het een geweten heeft. Het heeft het geweten. **Al is het niet bijbels**, toch zit er veel in. Het gezegde: "*Je bent geen knip voor je neus waard*," komt daarvandaan. Je moet willen horen. Je oor neigen, je oor afwenden, iemand graag horen. Ik kan je niet verstaan je daden spreken te luid. Wie niet horen wil moet voelen. Verschil tussen horen en luisteren. Een mens heeft twee oren en 1 mond. Dat wil zeggen, meer luisteren dan spreken.

Het sjema. Deut. 6:4. "Hoor, Israël..." Dit is belangrijk voor de gelovige joden. Ze hebben het op de post van de deur en op de tefillim, gebedsbanden en kastje.

Spreek Here, want uw knecht hoort. 1 Sam. 3:9 Door horen vermeerder je inzicht (Spr. 1: 5) Door horen kom je er achter wat je vader wel of niet wil. Spr. 1:8 Als je naar vermaning hoort word je wijs. Spr. 8:33. Je oren zijn zalig omdat ze horen. Mat. 13:16 Deze is mijn lieve zoon hoort hem. Mat. 17:5

Activiteit:

Raad wat er in de dozen zit.

Diverse dingen die geluid maken. Drie kleine dozen met verschillende dingen erin. Om de beurt mogen de kinderen schudden en raden wat er in de dozen zit. Vraag waarom ze dat denken. Open de dozen en laat het hen zien. Spreek erover dat God onze oren maakte zodat we de mooie dingen om ons heen kunnen horen. Laat de kinderen hun ogen sluiten (of blinddoeken aandoen) en maak dan geluidjes bijv. van een ballon, een boek dat je laat vallen, een babyspeeltje, een krijtje op een bord, enz. Laat ze raden wat het is. Je kunt ook mp-3tjes downloaden met dierengeluiden.

Opdracht:

Luister eens! Materiaal: papier, viltstiften. Geef elk kind papier en pen. Ze moeten goed luisteren en doen wat er wordt gezegd. Spreek duidelijk en langzaam zodat ze tijd genoeg hebben om wat je zegt uit te voeren.

1. 1. teken een blauwe cirkel midden op je vel papier.
2. 2. Teken een rode bloem binnen in de cirkel.
3. 3. Teken een zonnestraaltje onderaan de bladzijde.
4. 4. Teken een groen hart ergens op het vel.
5. 5. Schrijf je naam aan de achterkant van je papier.

Zoek de klok! Laat de kinderen een klok zoeken die hoorbaar tikt en die je ergens hebt verstopt.

Luisteren naar muziek. Wat is je lievelingsmuziek? Wat is het verschil tussen luisteren en horen?

Muziekinstrumentje maken, bijv. een schudbusje. **Spel:** woordjes doorfluisteren. Aan het eind komt er heel iets anders uit dan er aanvankelijk in ging.

Verhaal: OT51 Samuel, of de gelijkenis van Jezus over twee jongens die ja zeiden en nee deden of nee zeiden en ja deden. Matt. 21

Danken voor je oren

5. Dankuwel voor de smaakzin

Tekst: Psalm 34:9 Smaakt en ziet dat de Here goed is.

Uitleg: Proeven. Zoet zout zuur en bitter. Eten mag ook genieten zijn. Dus God wil dat we genieten. Hij geeft variatie. Bittere kruiden bij het pesachmaal. Bitter, mara is verdriet. **Zoet is lekker**, de joden geven een zoet appeltje met honing op nieuwjaarsdag, Rosj Hasjana, opdat ze een goed en zoet jaar zullen hebben. Waar komt dat gebruik vandaan? Appel en honing komen eigenlijk BEIDE van de honingbij. Zonder bestuiving geen appeltjes... Bijen, bijna blind en doof, dansen om te communiceren. Daarmee geven ze richting, locatie en kwaliteit van de gevonden bron door. En dans wordt meestal geassocieerd met vreugde (Dient God met vreugde). Bijen produceren honing niet voor zichzelf. Wij doen goede daden voor onze hemelse Vader. Het heeft effect op anderen zoals een steen in het water nog lang golven laat zien nadat hij al gezonken is. Als ons doel zoet is, dan zijn die effecten dat ook. Maar als we bitter zijn heeft ook dat effect op de mensen om ons heen.

Gezegde van een kind "Liefde is als mamma pappa het lekkerste stuk van de kip geeft."

Elaine-leeftijd 5

Activiteit:

* Maak rode koolsap door rodekoolsnippertje te koken, dan komt er gekleurd water vrij. Laat nu zien, dat het rood kleurt als je er zuur aan toevoegt en blauw als je er zetmeel aan toevoegt. Rode kool is een indicator voor zuur. Natuurlijk kun je proeven of iets zuur is, maar niet alles moet je proeven, dat is gevaarlijk. Door de rode kool kun je zonder gevaar te lopen kijken of het zuur is.

* Jezus zegt dat wij een zoutend zout zijn in deze wereld. We geven smaak ergens aan. Proef hoe brood zonder zout en met zout smaakt.

Opdracht: Maak een collage van je lievelingseten door plaatjes te knippen uit allerlei tijdschriften en schrijf eronder: God wil dat we genieten.

Je kunt hier ook placemats van maken.

Verhaal: De uittocht uit Egypte.

De Hagadah is een boekje waarin het verhaal van de uittocht staat. Het jongste kind zingt: Waarom is deze avond anders dan de andere. Er worden diverse dingen gegeten om het verhaal te verduidelijken. Charoset, bittere kruiden, radijsjes, matzes, ei, enz.